

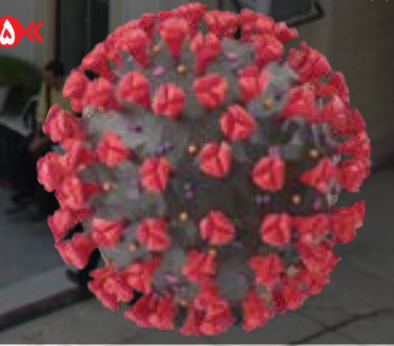

دانشگاه

شماره مسلسل ۳۳۹ | نشیه ۲۹ | ۱۳۹۹ | ۲۱ شهریور ۱۴۲۰ | شماره ۲۲۱ |
Sat | 19 Dec 2020 | vol.12 | No. 3211 | 16 Pages
www.fdn.ir

گزارش «فرهنگستان» از تازه‌ترین اخبار گرونیابی منتشر شده در nature معتبرترین مجله علمی جهان

ناشناختگی کووید-۱۹ یک ساله شد

«فرهنگستان» به بهانه افتتاح کنسرسیوم انرژی‌های نوو تجدیدپذیر از اهداف کنسرسیوم‌های دانشگاه آزاد اسلامی گزارش می‌دهد

فرمول هم‌افزایی

برای پروژه‌های ملی راهبردی

عکس: فرهنگستان

خسرویناه
در جمع دانشگاهیان دانشگاه علوم پزشکی کرمان:
محققان حوزه‌ها و دانشگاه در موضوع حکمرانی گفت‌وگو کنند

مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی
در گفت‌وگو با «فرهنگستان»:
بهره‌گیری از وحدت حوزه و دانشگاه در بند رفع درک‌های غلط است

دکتر طهرانچی مطرح کرد
ضرورت دستیابی به مبانی خلاقانه برای وحدت حوزه و دانشگاه در دانشگاه آزاد

گفت‌وگو

مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی در گفت‌وگو با «فرهنگستان»:

بهره‌گیری از وحدت حوزه و دانشگاه در بند رفع درک‌های غلط است

فراوانی در این زمینه باعث افزایش واگرایی و آسیب‌های جدی به بدنه این دو نهاد شده است.

آسیب‌های پیش‌روی وحدت حوزه و دانشگاه را چه می‌دانید؟

این موضوع را در ۱۱ محور می‌توان دسته‌بندی کرد. آرمان‌ها و ایده‌های متفاوت و نرسیدن به اهداف مشترک و معنایی نظام تمدنی، ناکامی‌ها در بخشی از مسائل حکومت دینی، احساس ناصحیح بر عدم توازن در کسب پایگاه‌های اجتماعی، تفسیرهای غلط و افراطی از مساله وحدت حوزه و دانشگاه، جدی نگرفتن اصل مساله وحدت از طرف نخبگان اجتماعی و بعضاً مسئولان نظام، سیاست‌های نادرست در اتخاذ خط‌مشی صحیح در مساله وحدت، ارائه‌نشدن تعریف جامع و کارآمد از مساله وحدت حوزه و دانشگاه، عدم تواضع و ادب بایسته در ارتباط این دو نهاد با یکدیگر و نهایتاً به رسمیت نشناختن این دو نهاد نسبت به همدیگر، عدم درک ضرورت وجود هر دو نهاد دارای اراه جامعه علمی و دینی، فقدان فضای گفت‌وگویی مشترک قابل فهم، درک‌نشدن محدودیت‌ها و نبود ظرفیت تحمل نسبت به همدیگر ۱۱ آسیب پیش‌روی وحدت حوزه و دانشگاه است.

پیشنهاد شما برای تحقق و نزدیکی هر چه بیشتر این دو نهاد چیست؟

امروزه اگر با نگاه عقلانیت و یک وظیفه شرعی انقلابی به مقوله وحدت حوزه و دانشگاه توجه کنیم باید به‌طور جدی و به‌دور از منازعات سیاسی و جناحی و ادبیات غیراخلاقی و رعایت اخلاق علمی و سیاسی با برگزاری جدی کرسی‌های آزاداندیشی و نظریه‌پردازی به کیفیت بخشی و تعمیق مساله وحدت حوزه و دانشگاه پرداخته و به این باور رسید که تحولات در عرصه جهانی سازی و جهانی شدن و تمدن نوین اسلامی و حل مضلات و آسیب‌های اجتماعی بدون تفاهم و تعامل این دو قشر فرهیخته در عرصه‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی، دینی و علمی و رسیدن به انتظارات جدید جامعه امکان‌پذیر نخواهد بود. دبیران هم‌اندیشی باید با یک برنامه‌ریزی جدی و دقیق نشست‌های پی‌درپی اساتید را با محوریت وحدت حوزه و دانشگاه، راهکارها، آسیب‌ها، امیدها و ناکامی‌ها در بعد آموزش، پژوهش، فرهنگ و معنویت در پیش‌روی خویش قرار دهند.

یافت؛ توفیقات در حوزه مباحث فکری پیشینی اعم از آموزش و پژوهش. مثل برداشته شدن دیوار پولادین که قبل از انقلاب میان حوزه و دانشگاه وجود داشت که تا مرز تکفیر و تفسیق پیش می‌رفت. امروزه تبادل استاد، طرح‌های مشترک پژوهشی و تبادل اطلاعات به‌طور نسبتاً گسترده بین این دو موسسه برقرار است. از برکات این وحدت کاهش فاصله‌ها به لحاظ شیوه‌های آموزشی و هم‌گرایی در حوزه پژوهش و تحقیق بین این دو نهاد علمی، شکل‌گیری و پیدایش رشته‌های جدید علمی و دانش‌های میان‌رشته‌ای است. امرغان دیگر این وحدت طرح وسیع و گسترده مباحث علوم انسانی اعم از جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، حقوق، مدیریت، علوم اجتماعی و فلسفه‌های مضاف در حوزه‌های علمیه است. بخشی از کارنامه موفق این تعامل در حوزه شناختی، تلاش گسترده در راستای تولید اندیشه و فکر و نشر صدها مجله، کتاب، تاسیس مراکز آموزشی پژوهشی با همکاری حوزه و دانشگاه تنظیم مواد و برنامه‌های درسی و به‌طور کلی بهره‌گیری از تجربیات فراوان این دو نهاد است که نیاز به یک جامعه‌آمری دقیق در این زمینه دارد.

وحدت حوزه و دانشگاه در عرصه فرهنگی چه نتایجی داشته است؟

رسیدن به ادبیات مشترک، درک متقابل این دو نهاد مقدس نسبت به همدیگر و ایجاد علقه عاطفی و معنوی، حضور خیل عظیمی از دانشگاهیان در جمع حوزویان و گرایش به تحصیلات و مطالعات حوزوی و بالعکس حضور عالمانه و معنوی حوزویان در جمع دانشگاهیان که به تبع این تعامل زمینه تولید صواب و پیدا کردن مسیر درست را فراهم می‌آورد، این‌ها بخش دیگری از این کارنامه قابل توجه است که درخور عنایت است. به‌برکت این ادبیات مشترک و حضور معنادار این دو نهاد بین یکدیگر بود که خیل عظیم فارغ‌التحصیلان این دو نهاد با طی کردن مراتب علمی حوزه و دانشگاه، محققان و اساتید مفید و مؤثری به ساختار مسائل حکومتی، اجرایی، قضایی و تقنینی تزریق شد. همکاری جدی این دو مجموعه مؤثر توانست قدم‌های بزرگی در راه تثبیت تمدن نوین اسلامی برداشته و زمینه‌های برای ساختن تمدن نوین اسلامی فراهم آورد. ولی باید بداندیم با وجود ضرورت وحدت حوزه و دانشگاه در ابعاد مختلف و به‌رغم توفیقات نسبتاً بالایی که در طول ۴۰ سال انقلاب به او رسیده‌ایم همچنان در نیمه راهیم و مشکلات

محمد شریفانی، مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی همزمان با فرارسیدن ایام گرامیداشت وحدت حوزه و دانشگاه در گفت‌وگویی با «فرهنگستان» به بررسی ابعاد گوناگون ارتباط این دو نهاد علمی پرداخته و ۱۱ آسیب پیش‌روی تعاملات حوزه و دانشگاه را برشمرده است که در ادامه می‌خوانید.

وحدت دو نهاد علمی حوزه و دانشگاه چه ضرورت‌هایی دارد؟

وحدت حوزه و دانشگاه یعنی همکاری، خوش‌بینی و اعانت و استفاده دو شعبه علم و دین از یک موسسه. زمانی به ضرورت وحدت حوزه و دانشگاه پی خواهیم برد که به خطر اختلاف و جدایی پی ببریم. پیامبر (ص) در ضرورت وحدت فرمودند: «ایاکم و البیضا فانها الحالقه لدینکم» از اختلاف پرهیز کنید که اختلاف همچون یک تیغ تیز در دست اختلاف‌کنندگان است. اختلاف، دین را تیغ می‌کشد یعنی از اساس و پایه از پای درمی‌آورد. وقتی جامعه از دین تهی شد حمله و سلطه بیگانگان حتمی است.

بهره‌گیری از این امرغان بلندآسمانی یعنی موسسه علم و دین، که از برکت انقلاب اسلامی نصیب شده در بند رفع سوظن‌ها، درک‌های غلط از همدیگر، تنگ‌نظری‌ها و ایجاد فضای تعامل، تفاهم، همدلی و هم‌گرایی است. برای رسیدن به این جایگاه توجه به نقاط امید و بیم‌های پیش‌رو ضروری است. در این ۴۰ سال هجمه زیادی به انقلاب وارد شده است، با این حال وقتی امروزه با نگاه واقع‌بینانه به وحدت این دو نهاد توجه می‌کنیم، این اتحاد از سطح ایده‌آل آرمانی که اوایل انقلاب مطرح بود خارج و به واقعیت اجتماعی نزدیک‌تر شده است. امروزه مساله وحدت با مسائل بنیادین و جدی‌تری ارتباط پیدا کرده است؛ از جمله بحث دین‌حداقلی و حداکثری، بحث دین و سیاست و ارتباط آنها با همدیگر، بحث حاکمیت دین و عدم حاکمیت آن که ارتباط جدی با وحدت حوزه و دانشگاه دارد.

وضعیت تحقق این آرمان بزرگ را در دهه‌های اخیر چگونه ارزیابی می‌کنید؟

اگر با دیدگاه منصفانه مساله وحدت حوزه و دانشگاه را مورد ارزیابی قرار دهیم به توفیقات فراوانی دست خواهیم

چه خبر از دانشگاه

دکتر طهرانچی مطرح کرد
ضرورت دستیابی به مبانی خلاقانه برای وحدت حوزه و دانشگاه در دانشگاه آزاد

وبینار بزرگداشت وحدت حوزه و دانشگاه با موضوع مرجعیت علمی حوزه و دانشگاه با حضور دکتر محمد مهدی طهرانچی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی، عبدالحسین خسرویناه معاون علوم انسانی و هنر، حمید پارسانیا عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی، حسن خیری سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی استان قم و دیگر صاحب‌نظران و اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی به همت دانشگاه آزاد اسلامی استان قم برگزار شد. دکتر طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در این وبینار، با گرامیداشت هفته پژوهش و فناوری، شهادت دکتر مفتاح و روز وحدت حوزه و دانشگاه، گفت: «بسیار خوشحالم در این مراسم حضور دارم. جا دارد یاد و خاطره دانشمند عرصه دفاعی و هسته‌ای کشور شهید محسن فخری‌زاده را که در مبحث مبانی نظری وحدت حوزه و دانشگاه و به‌طور کلی مبانی نظری وحدت دین و علم تلاش وافر داشت و صاحب رای و نظر بود، گرامی بداریم.» وی ادامه داد: «۴۰ سال است که با موضوع وحدت حوزه و دانشگاه مواجه هستیم، اما سوالی که در این خصوص پیش می‌آید، این است که آیا این وحدت، بین دو ساختار است یا وحدت فرآیندی است و یا یک نظریه؟ هرچه جلوتر می‌رویم و انقلاب اسلامی خود را به‌عنوان تفکر تمدنی مطرح می‌کند، بیشتر به این موضوع واقف می‌شویم که وحدت حوزه و دانشگاه از موضوع وحدت حوزه و دانشگاه را به‌عنوان یک موضوع به وحدت نظری و درحقیقت به‌عنوان یک نظریه برای رسیدن به تمدن نوین اسلامی طرح شود.» وی با اشاره به برنامه‌های دانشگاه آزاد اسلامی درخصوص تحقق مبانی وحدت حوزه و دانشگاه، گفت: «این دانشگاه افتخار دارد موضوع وحدت حوزه و دانشگاه را به‌عنوان یک موضوع اساسی پیش‌روی خود قرار داده است. دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم که دارای پیشینه‌ای قوی است، مأموریت یافته وحدت حوزه و دانشگاه را به‌عنوان رسالت جدی خود در شبکه دانشگاه آزاد اسلامی پیگیری کند. همچنین معاون علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد اسلامی که استاد ارجمند دکتر خسرویناه مسئولیت آن را برعهده دارد، پیگیری مجدانه برای رسیدن به مبانی تئوریک، مبانی خلاقانه و نوآورانه در این زمینه دارد.» رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با قدردانی از مشارکت اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی در طرح پژوهش اثرگذار یکپارچه شبکه‌ای دانشگاه آزاد اسلامی برای حل چالش‌های پیش‌رو، اظهار داشت: «اکنون نیازمند تولید دانش نوین هستیم، چراکه نمی‌توانیم با اعمال تغییرات کوچک الگوهای از پیش تعیین شده که بر ما دیکته شده است، به دانش نوین دست یابیم. مساله بنیادی است و لازم است پژوهش‌های بیشمار با مبانی دقیق انجام شود.»

دکتر طهرانچی در پایان ابراز امیدواری کرد که موضوع «سلامت و رشد انسان» که به‌عنوان قدم نخست دانشگاه آزاد اسلامی برای مدل علمی وحدت حوزه و دانشگاه و تعامل کامل برای خلق دانش جدید برداشته شده، با موفقیت به سرانجام برسد. ان‌شاء‌الله با این حرکت، به این نقطه برسیم که اگر وحدت حوزه و دانشگاه در گذشته به‌عنوان مبحث کمکی برای نظام جمهوری اسلامی ایران بود، اکنون این موضوع یک «باید» اجتناب‌ناپذیر برای جهان و تمدن بشری است.

۹۵ هزار ظرفیت پذیرش بدون آزمون ارشد دانشگاه آزاد

بهروز طهماسب کاظمی، رئیس مرکز سنجش، پذیرش و امور فارغ‌التحصیلی دانشگاه آزاد اسلامی با اشاره به بیانیه گام دوم انقلاب و تاکید رهبر معظم انقلاب به اینکه «کاری کنید که این بیانیه تبدیل به گفت‌وگو عمومی دانشگاه‌ها شود»، تصریح کرد: «ناظر به مأموریت‌هایی که معظم‌له در این خصوص برای دانشگاه‌ها مقرر کرده‌اند؛ دانشگاه آزاد اسلامی خود را ملزم می‌داند که با تدوین و اجرای نقشه علمی و افزایش دستاوردهای علمی، پژوهشی به‌خصوص در حوزه‌های راه‌اندازی سرفه‌های نوآوری، افزایش کیفیت و اعتبار علمی و چاره‌جویی برای حل مسائل کلان کشوری پاسخ مناسبی به دغدغه‌های متعالی رهبر حکیم انقلاب بدهد.»

رئیس مرکز سنجش، پذیرش و امور فارغ‌التحصیلی دانشگاه آزاد اسلامی با اشاره به چشم‌انداز و سند گام دوم به‌عنوان تعیین‌کننده ارکان جهت‌ساز مسیر حرکت دانشگاه آزاد اسلامی افزود: «در دانشگاه آزاد اسلامی برای کمک به داوطلبانی که به خاطر شرایط پیش‌آمده ناشی از ویروس کرونا موفق به ثبت‌نام در دوره کارشناسی ارشد نشده‌اند یا نتوانسته‌اند در جلسه آزمون حاضر شوند، بستر لازم ایجاد شده است.» وی گفت: «در راستای تصمیم ستاد ملی مقابله با کرونا مبنی بر امکان ثبت‌نام بدون آزمون داوطلبان در مقطع کارشناسی ارشد، بیش از ۹۵ هزار ظرفیت پذیرش برای ثبت‌نام و جذب دانشجویان به دانشگاه آزاد اختصاص یافته که این تعداد معادل ۷۰ درصد کل مجموع ظرفیت پذیرش در این مقطع در بین همه دانشگاه‌های کشور است.»

وی ارائه این تعداد ظرفیت پذیرش توسط دانشگاه آزاد اسلامی در این مقطع را نشان‌دهنده جایگاه ارزشمند این دانشگاه در بین سایر دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی در مقاطع تحصیلات تکمیلی دانست. رئیس مرکز سنجش، پذیرش و فارغ‌التحصیلی دانشگاه آزاد اسلامی با اشاره به بسترسازی‌های مطلوب واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی جهت پذیرش دانشجویان در مقاطع تحصیلات تکمیلی، گفت: «هم‌اکنون در ۲۸۰ واحد دانشگاه آزاد اسلامی تنوع پذیرش دانشجویان در گروه‌های مختلف تخصصی مقطع کارشناسی ارشد با بیش از ۵۰ رشته گرایش وجود دارد که این ظرفیت گسترده می‌تواند امکان انتخاب آسان‌تر و بهتر را برای داوطلبان این مقطع ایجاد کند.» وی به امکانات و ظرفیت‌های کم‌نظیر علمی، پژوهشی و آزمایشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی اشاره و تصریح کرد: «وجود بیش از ۱۱ هزار آزمایشگاه و کارگاه آموزشی و تحقیقاتی و صنعتی شامل ۶ هزار و ۷۷۲ آزمایشگاه، سه هزار و ۳۹۴ کارگاه مجهز آموزشی و تحقیقاتی صنعتی، ۴۴۶ آزمایشگاه تحقیقاتی پیشرفته دارای ۱۴۰ هزار و ۱۸۶ تجهیزات آزمایشگاهی و ۴۰۰ دستگاه تحقیقاتی پیشرفته که ۲۲ هزار و ۷۰۰ نوع خدمات آزمایشگاهی پیشرفته، ده‌ها مراکز تحقیقاتی، پارک‌های فناوری، سرفه‌های نوآوری، مراکز رشد و... جهت خدمت‌رسانی به دانشجویان به‌ویژه دانشجویان مقاطع تحصیلات تکمیلی در واحدهای دانشگاهی فعال است و این امکانات و ظرفیت‌های عظیم تجهیزاتی، علمی و سرمایه انسانی در کنار پراکنش وسیع جغرافیایی، فضای پرژاذبه‌ای را برای دانشجویان، پژوهشگران و مخترعان جوان این دانشگاه فراهم کرده است.»